

จดหมายเปิดผนึกถึงรัฐบาลไทย

กรณีการส่งผู้ร้ายข้ามแดนนายอี ควิน เบดัก (Y Quynh Bdap) ผู้ลี้ภัยที่ได้รับสถานะ
จากองค์การสหประชาชาติ

จดหมายเปิดผนึกถึงรัฐบาลไทย

กรณีการส่งผู้ร้ายข้ามแดนนายอี ควิน เบต๊ับ (Y Quynh Bdap) ผู้ลี้ภัยที่ได้รับสถานะ
จากองค์การสหประชาชาติ

นายกรัฐมนตรีแพทองธาร ชินวัตร
สำนักนายกรัฐมนตรี รัฐบาลไทย
ทำเนียบรัฐบาล

1 ถนนพิษณุโลก ดุสิต กรุงเทพฯ 10300 ประเทศไทย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศมาริช เสงี่ยมพงษ์
กระทรวงการต่างประเทศ รัฐบาลไทย
443 ถ.ศรีอยุธยา กรุงเทพฯ 10400 ประเทศไทย

18 ตุลาคม 2567

เรื่อง ขอเรียกร้องให้รัฐบาลไทยไม่ส่งตัวผู้ร้ายข้ามแดนกรณีนายอี ควิน เบต๊ับ (Y Quynh Bdap) ผู้ลี้ภัย
ชาวเวียดนามที่ได้รับสถานะจากองค์การสหประชาชาติ

เรียน นายกรัฐมนตรีแพทองธาร ชินวัตร และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศมาริช เสงี่ยมพงษ์

พวกเราเครือข่ายองค์กรภาคประชาสังคมตามรายชื่อแนบท้าย เขียนจดหมายถึงท่านในวันนี้เพื่อแสดงความกังวลอย่างจริงจังต่อชะตากรรมของนายอี ควิน เบต๊ับ (Y Quynh Bdap) พลเมืองสัญชาติเวียดนามซึ่งเป็นผู้ลี้ภัยที่ได้รับสถานะจากองค์การสหประชาชาติ และปัจจุบันถูกทางการไทยควบคุมตัวอยู่ เราขอเรียกร้องให้ท่านปฏิบัติตามพันธกรณีด้านกฎหมายในประเทศและระหว่างประเทศของไทยอย่างเคร่งครัด และไม่ให้ส่งตัวนายอี ควิน เบต๊ับเป็นผู้ร้ายข้ามแดนไปเวียดนาม ซึ่งอาจทำให้เขาเสี่ยงอย่างยิ่งที่จะตกเป็นเหยื่อการทรมาน การควบคุมตัวโดยพลการเป็นเวลานาน และการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่ร้ายแรงอย่างยิ่งอื่น ๆ

วันที่ 30 กันยายน 2567 ศาลมีคำวินิจฉัยว่า รัฐบาลไทยอาจส่งตัวนายอี ควิน เบต๊ับเป็นผู้ร้ายข้ามแดนกลับไปเวียดนามได้ หากทางการไทยเห็นว่าเหมาะสม นายเบต๊ับเป็นนักปกป้องสิทธิมนุษยชน ผู้รณรงค์เพื่อเสรีภาพด้านศาสนาและผู้ลี้ภัย หลังมีการอ่านคำพิพากษา ทนายความของนายเบต๊ับได้แจ้งต่อศาลว่าจะมีการอุทธรณ์คำสั่งนี้ ศาลจึงสั่งให้มีการฝากขังนายเบต๊ับ ระหว่างรอรัฐบาลไทยซึ่งจะวินิจฉัยในขั้นสุดท้ายเกี่ยวกับการส่งตัวเขาเป็นผู้ร้ายข้ามแดน ตามมาตรา 22 ของพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ. 2551 การส่งตัวผู้ร้าย

ข้ามแดนต้องได้รับความเห็นชอบตามคำสั่งของศาลและรัฐบาลไทย ด้วยเหตุดังกล่าว รัฐบาลไทยจึงสามารถปฏิเสธที่จะส่งตัวนายเบตต์เป็นผู้ร้ายข้ามแดน ในระหว่างที่กระบวนการอุทธรณ์คำวินิจฉัยของศาลจะเกิดขึ้นต่อไป

นายเบตต์เป็นทำงานรณรงค์เพื่อเสรีภาพด้านศาสนาและสิทธิของชนชาติพันธุ์กลุ่มน้อยในเวียดนามมาเป็นเวลานาน เขาหลบหนีจากเวียดนามเมื่อปี 2561 เนื่องจากต้องเผชิญกับการประท้วงประท้วงทางศาสนา และเพื่อแสวงหาความคุ้มครองในประเทศไทย ต่อมาสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติได้มอบสถานะผู้ลี้ภัยให้กับเขา หน่วยงานสหประชาชาติด้านผู้ลี้ภัยได้พิจารณาแล้วว่า นายเบตต์มีสถานะเป็นผู้ลี้ภัย เนื่องจากมีความกลัวที่ชอบด้วยเหตุผลว่า อาจต้องเผชิญกับการประท้วงประท้วง หากถูกส่งตัวกลับไปเวียดนาม

วันที่ 11 มิถุนายน 2567 นายเบตต์ถูกจับกุมในประเทศไทย เป็นไปตามคำขอของรัฐบาลเวียดนามให้มีการส่งตัวเป็นผู้ร้ายข้ามแดน ในคำขอให้มีการส่งตัวเป็นผู้ร้ายข้ามแดนรัฐบาลเวียดนามกล่าวหาว่านายเบตต์มีส่วนเกี่ยวข้องกับการโจมตีเพื่อทำลายอาคารของราชการหลายแห่งในจังหวัดดักลัก ประเทศเวียดนามในวันที่ 11 มิถุนายน 2566 แม้มีข้อเท็จจริงว่าขณะที่เกิดเหตุโจมตีเขายังอยู่ในประเทศไทยศาลในเวียดนามก็ได้ตัดสินว่านายเบตต์มีความผิดในข้อหาก่อการร้าย ในการพิจารณาลับหลังต่อจำเลยจำนวนมากในระหว่างวันที่ 16 มกราคม ถึงวันที่ 20 มกราคม 2567 ผู้เชี่ยวชาญแห่งสหประชาชาติได้แสดงความกังวลเกี่ยวกับการพิจารณาคดีครั้งนี้ ซึ่งศาลตัดสินว่าจำเลย 100 คนมีความผิดตามข้อหา โดยระบุว่าขาดหลักประกันเพื่อคุ้มครองการพิจารณาคดีที่เป็นธรรม และการตัดสินว่านายเบตต์มีความผิดอาจมีแรงจูงใจทางการเมืองเกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ตามรายงานข่าวจากสถานีโทรทัศน์อย่างเป็นทางการของกระทรวงความมั่นคงสาธารณะ (MPS) เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2566 ทางรัฐบาลเวียดนามกล่าวหาว่านายเบตต์เป็นสมาชิกขององค์กร FULRO กลุ่มกองโจรต่อต้านรัฐบาลซึ่งองค์กรดังกล่าวได้ถูกยุบไปแล้วในปี 2535 ซึ่งเป็นปีเกิดของนายเบตต์ ในรายงานข่าวจากสถานีโทรทัศน์ของกระทรวงความมั่นคงสาธารณะ (MPS) ยังได้แสดงภาพขณะที่เขาถือสิ่งที่ทางการเวียดนามกล่าวหาว่าเป็นอาวุธปืนอัตโนมัติ ทั้งที่ในความเป็นจริงอาวุธตามข้อกล่าวหาเป็นปืนอัดลมของเล่น ซึ่งยิงกระสุนอัดอากาศและมักพบเห็นได้ทั่วไปในงานเทศกาลต่าง ๆ ในประเทศไทย นอกจากการกล่าวหาด้วยความเท็จแล้ว รัฐบาลเวียดนามยังไม่ได้เปิดเผยพยานหลักฐานอื่นใดที่สนับสนุนข้อกล่าวหาว่านายเบตต์มีส่วนเกี่ยวข้องกับการโจมตีในจังหวัดดักลัก และที่ผ่านมาเขาปฏิเสธอย่างต่อเนื่องว่าไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการก่อการดังกล่าว

จากการบันทึกข้อมูลอย่างครอบคลุมเกี่ยวกับปัญหาการประท้วงประท้วงที่เกิดขึ้นกับนักกิจกรรมด้านสิทธิมนุษยชนชาวมองตานญาดและนักปกป้องศาสนาของชนกลุ่มน้อยในเวียดนาม การทำกิจกรรมทางการเมืองของนายเบตต์ในฐานะผู้ก่อตั้งกลุ่ม Montagnards Stand for Justice (MSFJ) ที่รณรงค์เพื่อสิทธิของชาวมองตานญาดที่เป็นชนพื้นเมืองในเวียดนาม การส่งตัวนายเบตต์เป็นผู้ร้ายข้ามแดนไปเวียดนาม ย่อมเป็นการละเมิดพันธกรณีของ

ประเทศไทยที่มีต่ออนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการปฏิบัติหรือการลงโทษอื่นๆ ที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี (UNCAT) และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและการเมือง (ICCPR) ซึ่งห้ามการส่งกลับบุคคลไปยังประเทศที่มีความเสี่ยงที่บุคคลนั้นจะต้องเผชิญกับการทรมาน นอกจากนี้ การส่งตัวนายเบตตีบเป็นผู้ร้ายข้ามแดนยังเป็นบททดสอบสำคัญครั้งแรกต่อมาตรา 13 ของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำทำให้บุคคลสูญหายของประเทศไทยซึ่งห้ามการส่งตัวบุคคลเป็นผู้ร้ายข้ามแดน หากมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าบุคคลนั้นจะไปตกอยู่ในอันตรายที่จะถูกกระทำทรมาน ถูกกระทำการที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือถูกกระทำให้สูญหาย ผู้ชำนาญการด้านสิทธิมนุษยชน รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และผู้เชี่ยวชาญแห่งสหประชาชาติ ได้แสดงความกังวลเกี่ยวกับความเสี่ยงที่จะเกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชน หากมีการส่งตัวนายเบตตีบเป็นผู้ร้ายข้ามแดนไปเวียดนาม

นอกจากนี้ กรณีนี้ยังเกิดขึ้นในช่วงที่ประเทศไทยเพิ่งจะได้รับเลือกตั้งให้เป็นสมาชิกของ คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ ในวาระปี 2568-2570 ผลลัพธ์ของคดีนี้ย่อมส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของประเทศไทยในแง่ของพันธกิจที่จะคุ้มครองมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ รวมทั้งพันธกิจตามถ้อยแถลงของคณะผู้แทนถาวรไทยประจำสหประชาชาติเมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2567

ประเทศไทยได้แสดงให้เห็นถึงพันธกิจที่น่าชื่นชมต่อผู้ลี้ภัยในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมา และด้วยเหตุดังกล่าว การส่งตัวนายเบตตีบเป็นผู้ร้ายข้ามแดนไปเวียดนาม ย่อมไม่สอดคล้องกับชื่อเสียงของประเทศไทย ในฐานะดินแดนที่หลบภัยของบุคคลซึ่งหลบหนีจากการกดขี่และความรุนแรง กรณีของนายเบตตีบเป็นตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาที่กำลังเกิดขึ้นกับผู้ลี้ภัยจากเวียดนาม ซึ่งมีชาวเวียดนามจำนวนหลายพันคนได้หลบหนีมายังประเทศไทยเพื่อให้รอดพ้นจากการประหัตประหารด้วยเหตุผลด้านศาสนา ชาติพันธุ์ และการเมือง แม้เราสนับสนุนการดำเนินงานอย่างจริงจังเพื่อแก้ไขปัญหการก่อการร้าย แต่เรากังวลว่าการส่งตัวนายเบตตีบเป็นผู้ร้ายข้ามแดน ย่อมเป็นการส่งเสริมหน่วยงานที่ฟุ้งเฟ้อและมุ่งลงโทษนักสิทธิมนุษยชนที่เคลื่อนไหวอย่างสงบ อย่างเช่นนายเบตตีบ

เราขอขอบคุณที่ท่านให้ความสนใจต่อจดหมายนี้ และขอเรียกร้องรัฐบาลไทยให้ปฏิบัติตามพันธกรณีทางกฎหมายทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ และรักษาชื่อเสียงระหว่างประเทศในฐานะผู้สนับสนุนสิทธิมนุษยชน ด้วยการไม่ส่งตัวนายเบตตีบเป็นผู้ร้ายข้ามแดนไปเวียดนาม

1. เครือข่ายปฏิรูปการโยกย้ายถิ่นฐาน Thailand Migration Reform Consortium (TMR)
2. ศูนย์ทนายความเพื่อสิทธิมนุษยชน Thai Lawyers for Human Rights
3. กลุ่มด้วยใจ Duayjai Group
4. องค์กรเครือข่ายสิทธิมนุษยชนปาตานี Patani Human Rights Organization (HAP)

5. เครือข่ายผู้ได้รับผลกระทบจากกฎหมายพิเศษ JASAD
6. สมาคมนักกฎหมายสิทธิมนุษยชน Human Rights Lawyers Association (HRLA)
7. สมาคมสิทธิเสรีภาพของประชาชน Union for Civil Liberty (UCL)
8. เครือข่ายองค์กรด้านประชากรข้ามชาติ Migrant Working Group (MWG)
9. กลุ่มโมกหลวงริมน้ำ MOKELUANG RIMNAM
10. คณะกรรมการเพื่อรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน Campaign Committee for People's Constitution (CCPC)
11. Sarawak Dayak Iban Association (SADIA)
12. แนวร่วมธรรมศาสตร์และการชุมนุม United Front of Thammasat and Demonstration
13. มูลนิธิศักยภาพชุมชน People's Empowerment Foundation (PEF)
14. มูลนิธิสันติภาพและวัฒนธรรม Peace and Culture Foundation
15. สภาวัฒนธรรมแห่งเอเชีย Asian Cultural Forum on Development
16. International Detention Coalition (IDC)
17. Asia Human Rights and Labour Advocates (AHRLA)
18. มูลนิธิผสานวัฒนธรรม Cross Cultural Foundation (CrCF)
19. Manushya Foundation
20. Milk Tea Alliance Thailand
21. Thailand NOC for ASEAN Civil Society Conference/ASEAN People Forum
22. มูลนิธิสิทธิเพื่อสันติภาพ Peace Rights Foundation
23. Coalition for the Rights of Refugee and Stateless persons (CRSP)
24. Boat People SOS (BPSOS)
25. World Organisation Against Torture (OMCT), within the framework of the Observatory for the Protection of Human Rights Defenders
26. International Federation for Human Rights (FIDH), within the framework, of the Observatory for the Protection of Human Rights Defenders
27. Vietnamese Advocates for Change
28. กลุ่ม 24 มิถุนาประชาธิปไตย 24 June Democracy
29. คณะกรรมการนักนิติศาสตร์สากล (International Commission of Jurists)

30. มูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนา Human Rights and Development Foundation (HRDF)
31. Viet Tan
32. THAI for Palestine
33. Amnesty International
34. Asia Pacific Refugee Rights Network (APRRN)